

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

Кафедра індоевропейських мов

“Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”

Матеріали

другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

Рівне

2014

ББК 81.2
С91
УДК 811.11+811.13

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 17-18 квітня 2014 року, Рівне. – 138, [2]с.

До збірника увійшли матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції “Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”, присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри індоєвропейських мов (Національний університет “Острозька академія”);

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов (Луцький національний технічний університет);

Вєтрова Ірина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Зубілевич Марина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет)

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 28.03.2014 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

можливості є у даного індивіда в плані використання механізмів антиципації у розв'язанні різних проблем соціального життя тощо.

Більш докладно структура соціального інтелекту педагога буде проаналізована в наступних наших публікаціях.

Література:

1. Аминов Н.А. О компонентах специальных способностей будущих школьных психологов [Текст] / Н.А. Аминов, М.В. Молоканов // Психологический журнал. – 1992. – Т. 13. – № 5. – С. 104–110.

2. Андреева Г.М. Социальная психология [Текст] / Г.М. Андреева. – М. : Аспект Пресс, 1999. – 375 с.

3. Дружинин В.Н. Психология общих способностей [Текст] / В. Н. Дружинин. – 2-е изд. – СПб. : Питер, 2002. – 368 с.

4. Куницына В.Н., Казаринова Н.В., Погольша В.М. Межличностное общение : [учебник для вузов] / В.Н. Куницына, Н.В. Казаринова, В.М. Погольша. – СПб. : Питер, 2002. – 544 с.

5. Либин А.В. Дифференциальная психология: На пересечении европейских, российских и американских традиций [Текст] / А.В. Либин. – М. : Смысл, 1999. – 532 с.

6. Михайлова Е.С. Социальный интеллект: тернистый путь от понятия к методике [Текст] / Е.С. Михайлова // Психологическая газета. – 1996. – № 9. – С. 6–9.

7. Южанинова А.Л. К проблеме диагностики социального интеллекта личности [Текст] / А.Л. Южанинова // Проблемы оценивания в психологии. – Саратов, 1984. – С. 63–67.

*М. М. Калініченко
м. Рівне*

АМЕРИКАНСЬКА ПОПУЛЯРНА РОБІТНИЧА ЛІТЕРАТУРА ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Статтю присвячено вивченню недостатньо поцінованого сучасним літературознавством феномена популярної робітничої літератури США першої половини ХІХ сторіччя.

Ключові слова: популярна робітничка література, романтизм, роман «міських таємниць», Американський Ренесанс.

Статья посвящена изучению малоизученного современным литературоведением феномена популярной рабочей литературы США первой половины ХІХ столетия.

Ключевые слова: популярная рабочая литература, романтизм, роман «городских тайн», Американский Ренессанс.

The article examines the phenomena of popular labor literature of the USA of the first half of the 19th century, which has been inadequately studied in the modern literary science.

Key words: popular labor literature, Romanticism, city mysteries novel, American Renaissance.

Добре відомо, що найяскравіший зразок літератури аболіціонізму, роман Г. Бічер-Стоу «Хижа дядечка Тома», викликав у американському суспільстві запеклі суперечки між противниками і захисниками інституту рабовласництва. Втім, якщо порівняємо суспільний резонанс, який спричинила, говорячи словами президента Лінкольна, «книга маленької жінки, котра розпочала велику війну», з тим громом розголосу, що впродовж десятиліть супроводжував розвиток іншого виду популярної реформістської літератури, він видається не дуже значним. Головним осередком генерування ідейної напруги і художньої амбівалентності національного мистецтва першої половини XIX сторіччя була популярна робітнича література. Зауважимо, що традиційна історія північноамериканського красного письменства не враховує цієї обставини: потужний вплив робітничої літератури на соціальне й духове буття суспільства залишається недостатньо поцінованим.

Американський робітничий рух повторював загальний шлях розвитку, типовий для більшості тогочасних реформістських трендів: від раціоналізму до популярного євангелізму. До 1830-х років провідними робітничими письменниками й активістами в Америці були так звані «раціоналісти», котрі своїми ідеями і політичними гаслами кореспондували з республіканською філософією доби Просвітництва.

Піонером висвітлення робітничої тематики в американській літературі був перший американський «професійний письменник» Чарльз Брокден Браун. У його оповіданнях «Arthur Mervyn» і «Ormond» традиційна для цього автора атмосфера готичних жахів поєднувалася з розповіддю про злиденне існування простих робітників у похмурих нетрях американських мегаполісів.

У 1840-х роках унаслідок економічної депресії і поглиблення класової нерівності великі міста на східному узбережжі США перетворилися на епіцентр жаклих погромів так званих «нейтивістів» або «локофоко демократів» (прибічників радикальних американських націоналістів), кривавих сутичок між членами бандитських угруповань, що ворогували за територію, та галасливих виступів соціальних реформаторів і проповідників-євангелістів, котрі віщували загибель Америки у вогні невідворотного апокаліпсису, зумовленого всеосяжною економічною кризою. Цей демократичний хаос, що панував на вулицях, привніс значні зміни в тексти авторів популярної робітничої літератури. Народилася пристрасна і безпощадна викривальна риторика, котра зривала маски з багатіїв-нероб і новоявлених псевдо-аристократів.

Надруковані в Америці на початку 1840-х років романи французького письменника Ежена Сю «The Mysteries of Paris» і популярного англійського автора Дж. М. Рейнольдса «The Mysteries of London» також стали потужним імпульсом для створення низки американських романів про національні «міські таємниці», у яких зображувалися розпуста і корупція багатіїв та

нестерпні умови існування робітничого простолюду. Американські романи відразу перевершили європейські аналоги своєю життєвою силою, стилістичною нестримністю і свободою зображення жахливих і відразливих подробиць соціальної несправедливості. В американському культуральному просторі «роман таємниць» сформувався внаслідок поєднання колосальної енергії соціального протесту 1840-х років із емоційністю популярної євангелістської риторики і демократичним політичним радикалізмом, які були невідомі у Старому Світі.

У популярній робітничій літературі 1850-х років вражаючий контраст між «неробами» багатіями і злиденними робітниками набув особливого загострення і привернув увагу фундаторів американського романтизму. Повість Натаніеля Готорна «The House of Seven Gables», оповідання Германа Мелвілла «The Two Temples», «The Poor Man's Pudding and The Rich Man's Crumbs», «The Paradise of Bachelors and The Tartarus of Maids» виникли внаслідок прямого впливу настроїв соціального протесту, що панували у тодішній популярній робітничій літературі.

Найгучнішу славу автора популярних творів зажив скандально відомий літератор і захисник інтересів робітників Джордж Ліппард. Його бестселер «The Quaker City» (1845) вважався не лише «найаморальнішою книгою доби», але й твором, який читали і засуджували частіше за всі інші книги, будь-коли видрукувані в Америці.

Роман «The Quaker City» відтворив тиражовану тодішньою сенсаційною пресою історію пристрасного кохання і кривавого вбивства. Події розгортаються у Філадельфії. Покинута дівчина розповідає братові про свого зрадливого коханця. Обурений брат у стані афекту жорстоко вбиває кривдника. Згодом Герман Мелвілл також скористався цією історією, частково відтворивши обставини злочину в романі «Pierre» (1852).

Ліппард поєднав філадельфійську трагічну любовну історію з традиційним для робітничої літератури мотивом викривання пороків суспільної еліти. Він також значно посилив, інтенсифікував не менш традиційну атмосферу «міської таємниці». Внаслідок цього доволі проста історія кохання і злочину перетворилася на розповідь, у котрій запанував моральний релятивізм. Не лише багатій-звабник, але й скривджена дівчина та її брат-месник постали уособленням порочності, лицемірства, мазохізму, садизму й схильності до інцесту. Художній світ роману — світ моральних викривлень, тут добро беззахисне перед силами темряви, тут релігія і високий соціальний статус приховують невблаганне, всемогутнє зло.

Жанр «міських таємниць», найяскравішим представником якого став сенсаційний бестселер Ліппарда, трансформувалася у гетерогенне вмістище ідейних і художніх невизначеностей, двозначностей і протиріч, притаманних тогочасній популярній літературі. Лише за десятиріччя Готорну і Мелвіллу вдалося створити великі прозові тексти, котрі перевершили романи «міських таємниць» інтенсивністю проникнення у глибини невирішувального співіснування добра і зла у світі та людській душі. Але перш ніж ці твори

з'явилися у літературі Американського Ренесансу, їм проклали шлях популярні робітничі романи. Роман «The Quaker City» постає у цьому сенсі справжньою квінтесенцією естетичних та ідейних засад популярної робітничої літератури, адже у цьому творі у нескінченному суперечливому діалозі співіснують її найважливіші сюжети й образи. Звісно, Ліппарду не вдалося органічно поєднати ці конфліктні елементи й створити насправді великі і багатозначні образи-символи. Проте він спромігся здійснити сміливий прорив у напрямку до появи у дискурсивному просторі літератури доби романтизму діалогічної арени, на якій сходилися у протиборстві та взаємодії «голоси» популярних трендів демократичної культури Америки. Наступний крок до вираження невіршувальностей буття людини у великому американському місті зробили послідовники і, водночас, антагоністи Ліппарда — класики національної літератури 1850-х років.

В. В. Ковалюк
м. Рівне

ПРО АСПЕКТИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Резюме. Стаття присвячена проблемам викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах та шляхам їх вирішення через уніфікацію навчального процесу та усучаснення комунікативних програм та методик з урахуванням психологічних та вікових особливостей студентів.

Ключові слова: технології, уніфікація, методична система, знання, навички, викладання.

Резюме. Стаття посвящена проблемам преподавания иностранных языков в высших учебных заведениях и возможностям для их решения путём унификации учебного процесса и модернизации коммуникативных программ и методик, учитывая психологические и возрастные особенности студентов.

Ключевые слова: технологии, унификация, методическая система, знания, умения, преподавание.

The summary. The article is devoted to the problems of foreign languages teaching at schools of higher education and ways of their solving through unification of academic process and modernization of communicative syllabi and techniques taking into account psychological and age specifics of students.

Key words: techniques, unification, methodical system, knowledge, skills, teaching.

В умовах постійного інтенсивного розвитку передових сучасних технологій виникає багато різноманітних засобів та шляхів оволодіння іноземними мовами, які базуються на розроблених методиках англійських, французьких та німецькомовних країн, що надходять до нас. Але чи можемо

ЗМІСТ

<i>Антюхова Н. І.</i>	
<i>Аналіз творчості та креативності в сучасних наукових теоріях та концепціях</i>	5
<i>Байло Ю. В.</i>	
<i>Конверсія як спосіб утворення термінів в англійській термінології військової справи</i>	13
<i>Бігунов Д. О.</i>	
<i>Interpersonal communication: defining filters</i>	16
<i>Бігунова С. А., Зубілевич М. І.</i>	
<i>Three main approaches to language teacher supervision</i>	18
<i>Богачик М. С.</i>	
<i>Комп'ютерна термінологія в сучасній англійській мові</i>	21
<i>Бойко Н. Г.</i>	
<i>Формування позитивної мотивації учнів на уроках іноземної мови за сучасних умов</i>	25
<i>Верьовкіна О. Є., Ярута Н. П.</i>	
<i>Фразеологічні одиниці на позначення інтелекту в англійській мові</i>	30
<i>Долга Т. О., Івашкевич Е. Е.</i>	
<i>The Problem of Types of Translation in Contemporary English</i>	34
<i>Івашкевич Е. З.</i>	
<i>Місце сенситивності та соціальної уяви в біфуркаційному просторі становлення соціального інтелекту педагога</i>	47
<i>Калініченко М. М.</i>	
<i>Американська популярна робітничка література першої половини XIX сторіччя: здобутки і перспективи</i>	54
<i>Ковалюк В. В.</i>	
<i>Про аспекти вирішення проблем викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах</i>	57
<i>Кочубей О. С.</i>	
<i>Перекладацька компетентність як головний фактор у навчанні перекладу студентів-філологів як майбутніх перекладачів</i>	60
<i>Латиніна О. Л.</i>	
<i>Типи класифікацій фразеологічних одиниць німецької мови з гастрономічним компонентом</i>	69
<i>Мазурок О. М.</i>	
<i>Особистісний компонент як основа формування полікультурної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов</i>	71
<i>Михальчук Н. О., Чала Ю. М.</i>	
<i>Особливості вживання французьких запозичень у фразеологічних сполученнях англійської мови</i>	76

<i>Моїсеєва О. С.</i>	
Професійна культура як важливий чинник становлення майбутнього педагога	86
<i>Мороз Л. В., Пашко І. О.</i>	
Жанрова сутність класичної новелістичної моделі у творах Б. Річа.....	92
<i>Набочук О. Ю.</i>	
Рецепція проблеми функцій та субструктур екологічної свідомості особистості.....	97
<i>Новотарська С. Ф.</i>	
Learning a Language in the 21st Century	103
<i>Олесюк Л. В.</i>	
Фразеологічні інновації у сучасній англійській мові.....	107
<i>Павловська Л. О.</i>	
Прагмасемантичні особливості вербальних формул побажань як мовленнєвих актів.....	114
<i>Поліщук О. С.</i>	
Мотивационный аспект концепта «ГЛУПОСТЬ» (на матеріалі англійського сленга).....	116
<i>Сербіна Т. Г.</i>	
Приемы языковой игры в художественном тексте.....	121
<i>Яцюрин А. О.</i>	
Лінгвокультурологічна інтерпретація тексту: актуальність проблеми та психолінгвістичні шляхи її розв'язання.....	129

Наукове видання

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГЕРМАНСЬКОГО ТА РОМАНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

*Матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
17-18 квітня 2014 року, Рівне*

Головний редактор: Михальчук Н. О.
Заступник головного редактора: Бігунова С. А.
Технічний редактор: Бігунов Д. О.
Комп'ютерна верстка: Метельський А. М.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова 31 каб. 121

Рівненський державний гуманітарний університет.